

collections placed in the auditorium under the tutelage of teachers of the department. The category of educational museums of HEE includes the museums of the natural history primarily. The value of exhibits in such museums is enhanced by their rarity in the world of nature, therefore, a number of collections have the status of objects of national significance. Some museums are involved in the organization of student practice, although this process can not be called massive one.

Key words: museum, institution of higher education, collection, training, function.

УДК 94(470+571):341.16:001 ЮНЕСКО

Тетяна Криницька

ОСНОВНІ АСПЕКТИ СПІВПРАЦІ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ТА ЮНЕСКО

У статті розглядаються основні напрямки діяльності Російської Федерації в ЮНЕСКО. Дається пояснення причин проведення реформ ЮНЕСКО, а також вплив РФ на діяльність інших органів ООН. Простежуються основні етапи співпраці Росії та підрозділів ЮНЕСКО, розглядаються концепції діяльності РФ. У статті порівнюються проекти розвитку організації з позицій найбільших міжнародних гравців. Також відтворено процес зародження співпраці Російської Федерації та ЮНЕСКО. Аналізуються масштаби діяльності Росії та її вклад у функціонування та розвиток ЮНЕСКО. Зазначається позиція Російської Федерації стосовно питань фінансування організації. Подається тлумачення основних положень зовнішньополітичної концепції Росії.

Ключові слова: Організація Об'єднаних Націй, ЮНЕСКО, Російська Федерація, міжнародні відносини, реформи.

Росія – як країна- правонаступниця СРСР, починаючи з 90-х рр. ХХ ст., веде активну діяльність в ООН. Очевидно, що в сучасних умовах назріла реформа ООН, від якої залежить саме існування організації та її майбутня ефективність. Зрозуміло, що за шістьдесят років існування ООН дуже багато чого в ній, незважаючи на універсальність основоположних принципів, не відповідає сучасним вимогам. Фактично, реформа повинна охопити всі сфери діяльності організації. Держави-члени ООН беруть активну участь у цьому процесі, висуваючи свої проекти та пропозиції. Уявлення про те, як зробити ООН організацією більш дієздатною, досить різні. Питання реформування Організації Об'єднаних Націй сьогодні є дуже актуальним. Активно його почали використовувати з початку ХХІ століття, коли стало зрозумілим, що міжнародні відносини набули нового формату, а тому їх необхідно змінювати.

Однією із ключових сфер діяльності Росії в ООН є співпраця з ЮНЕСКО. Оскільки Організація Об'єднаних Націй вагому увагу приділяє вирішенню культурних проблем, то Росія як один із основних членів організації не може залишити без уваги дане питання. Нині співпраця Росії з ЮНЕСКО являє значний інтерес для обох сторін, хоча спочатку ставлення до цієї організації було дуже неоднозначним. Так, до середини 1950-х рр. ХХ ст. СРСР стримано відносився до участі в діяльності ЮНЕСКО, мотивуючи свою позицію її «надмірним політизуванням». Проте офіційний вступ СРСР в ЮНЕСКО в 1954 р. в умовах «холодної війни» й ідеологічної конфронтації відкрив широкі можливості виходу на міжнародну арену радянським діячам культури, науки, освіти [3, с.71]. СРСР зробив істотний внесок у програмну діяльність організації і розробку документів, що зробили плідною активізацію міжкультурного діалогу. Зауважимо що, після розпаду СРСР цей курс був продовжений Російською Федерацією. Будучи частиною світової спільноти, Росія активно бере активну участь у світових процесах, розширює міжнародні контакти в сфері бізнесу, встановлює партнерські взаємини з різними країнами. Подібна діяльність, безумовно, сприяє розвитку толерантності й прийняття культурних традицій, з одного боку, і зближенню в сфері культури, налагодженню міжнародних культурних контактів з іншого. Слід зазначити, що міжнародне співробітництво Росії і ЮНЕСКО здійснюється в умовах існування протилежних тенденцій сучасного світу, зокрема, активного зближення країн, з одного боку, і протистояння глобалізації культури – з іншого. Вирішенню даного конфлікту має сприяти створення цілого ряду міжнародних нормативно-правових документів ЮНЕСКО в контексті їх важливості для розвитку окремих держав і для гармонійного співіснування представників різних культур. Одним з таких міжнародних актів є Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини 1972 р., що передбачає участь усього міжнародного співтовариства в охороні навколишнього середовища і цивілізаційних надбань. Основною ідеєю даного документа є передача наступним поколінням тих цінностей природної і культурної спадщини, які представляють певний інтерес для всього людства і, отже, повинні зберігатися як частина всесвітнього спадку [5, с.31].

Фактично, у зовнішньополітичній стратегії Росії, спрямованій на зміцнення її міжнародної позиції й забезпечення сприятливих зовнішніх умов для розвитку країни, особлива роль належить культурі, науці та освіті – галузям прямої компетенції ЮНЕСКО. Варто наголосити, що співпраця з ЮНЕСКО сприятливо позначається на міжнародному авторитеті Росії. Використовуючи найбільшу гуманітарну організацію світу й активно беручи участь в її діяльності, країна має дуже цінну і нічим незамінну можливість прямого впливу на міжнародне співтовариство й просування своїх поглядів. На сьогоднішній день співпраця з ЮНЕСКО розвивається в рамках трьох структур – Бюро ЮНЕСКО в Москві, Національній комісії Російської Федерації у справах ЮНЕСКО та постійного представництва Росії при ЮНЕСКО в Париж [6, с. 38].

Одним із основних органів співпраці Російської Федерації та ЮНЕСКО є Бюро ЮНЕСКО в Москві, засноване в 1994 р. Так, спочатку його робота обмежувалася співпрацею виключно з Російською Федерацією. Однак у 2002 р., за наполяганням ряду членів-держав, які виступали за тіснішу й активну співпрацю з ЮНЕСКО, і наслідуючи політику організації щодо децентралізації, сфера діяльності Бюро була розширена як технічно, так і географічно. Сьогодні діяльність Бюро включає в себе повний спектр програмної діяльності ЮНЕСКО (освіта, природа, недержавні науки, соціальні та гуманітарні науки, культура, комунікації та інформація) і поширюється на Азербайджан, Вірменію, Білорусь і Республіку Молдова [10, с.263]. Зокрема, ґрунтуючись на концептуальній основі та керівних принципах, що містяться в «Стратегії ЮНЕСКО на 2008–2013 роки» і «Програмі й бюджеті ЮНЕСКО на 2012–2013 рр.», схвалених Генеральною конференцією, Бюро розробило й реалізувало у тісній співпраці з національними комісіями дворічний робочий план і проекти для країн, на території яких воно працює. Щоб зробити свою роботу максимально ефективною, Бюро ЮНЕСКО в Москві здійснює спільну програмну діяльність з агентствами ООН, які працюють у тих країнах регіону, на території яких ЮНЕСКО не має своїх офісів [10, с.262]. Окрім того, варто наголосити, що Бюро також тісно співпрацює з представниками приватного сектора й громадянського суспільства. Російська Федерація наголошує на тому, що висока кваліфікація працюючих у системі ООН і знайомих з місцевими проблемами фахівців, дозволяє їм ефективно вирішувати завдання, що стоять перед ЮНЕСКО. Формування привабливого образу країни буде автоматично сприяти створенню комфортного інвестиційного клімату, а значить, сприяти розвитку національної економіки РФ. Тому Росії необхідно підтримувати інноваційні проекти, використовувати ЮНЕСКО як інструмент для зміцнення компонентів власної «м'якої» сили на міжнародній арені [1, с.86].

До того ж, РФ у своїх програмних документах зазначає, що вона співпрацюючи із ЮНЕСКО, перш за все, прагне поліпшити управління проектами в кластерних країнах, приділяючи більшу увагу діям, орієнтованим на досягнення конкретних результатів, щоб результативно використовувати ресурси. Необхідно розуміти, що для РФ співпраця з ЮНЕСКО, є досить вагомою, з кількох причин – по-перше, вона дає поштовх розвитку культури та освіти в державі, по-друге, зумовлює можливість втручатися у справи інших держав та використовувати деякі інновації та розробки, які їм самим не під силу. По суті, для Російської Федерації це відкриває не тільки необмежений доступ до нових партнерських зв'язків і джерел наукової інформації, а й широкі перспективи впливу на світовий інтелектуальний клімат. Однак і тут, щоб реалізувати ці потенції, необхідна активна дипломатія [1, с.88]. Саме завдяки їй країна з моменту свого вступу в ЮНЕСКО є незмінним членом Виконавчої ради організації. Надзвичайно важливі підсумки роботи ЮНЕСКО підбила Генеральна Конференція, яка відбулася в 2007 р., під час її роботи було заявлено вступ РФ у всі органи ЮНЕСКО: Виконавчу раду, Міжнародну координаційну раду програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», Міжурядову раду Міжнародної гідрологічної програми й Міжурядовий комітет з біоетики. При цьому в 4 з 5 випадків Росією було набрано максимальну кількість голосів серед усіх країн-кандидатів. Окремо акцентуємо результат, отриманий на виборах до Виконавчої ради: 165 голосів (95,3 % від тих, хто голосував, найвищий серед усіх країн результат) [2, с. 225].

Варто зауважити, що станом на 2007–2011 рр. Росія, єдина в електоральній групі, отримала право на повний чотирирічний мандат в ЮНЕСКО [13, с.15]. На наш погляд, даний факт свідчить про міцність позицій Російської Федерації в організації протягом тривалого часу. Без участі Росії не обходиться прийняття практично жодного важливого рішення. Необхідно зауважити, що лідируючі позиції РФ в ЮНЕСКО, перш за все, пов'язані із постійним членством в Раді Безпеки ООН – основному органі організації. Саме тому, РФ щороку висуває нові проекти співпраці із ЮНЕСКО, адже через те, що політична ситуація в світі має змінний характер і часто вона не на користь Росії, закріпити лідируючі позиції в організації, що не має прямого відношення до врегулювання політичних та геополітичних проблем, є дуже важливим для РФ [4, с.112]. До того ж, Російська Федерація, в особі своїх керівників розуміє, що ЮНЕСКО є вигідним шансом закріпитися як державі, політика якої перш за все спрямована на вирішення глобальних проблем людства,

збереження культури, пам'яток, а також сприяння розвитку нових технологій та методів у науці та медицині.

Однак, якщо говорити про позиції інших членів ЮНЕСКО, приміром, таких як США, то вони наполягають на дестабілізації ситуації в організації через позицію РФ. Так, зокрема, це пояснювалося тим, що РФ не має намірів розширювати сфери діяльності ЮНЕСКО, а в основному хоче лише використовувати грошові надходження від організації. Фактично, з боку Сполучених Штатів періодично лунає критика на адресу Росії через її надмірну ініціативність та мінімальну діяльність в реалізації проектів ЮНЕСКО [8, с.124].

Про велике значення, що надається співпраці з ЮНЕСКО політичними керівниками країни, свідчать регулярні особисті контакти Президента РФ Володимира Путіна з Генеральним директором ЮНЕСКО Коїтіро Мацуурою [9, с.2]. Важливим фактором зміцнення позицій РФ в ЮНЕСКО є внесок російських дипломатів у підвищення ефективності роботи цієї Організації в контексті реформування всієї системи ООН та її повороту до найбільш гострих та актуальних проблем сучасності. Саме тут активна і в той же час зважена позиція Росії розширює коло її партнерів в організації, відкриває додатковий простір для відстоювання власних інтересів. Приміром, на запрошення президента Російської Федерації В. Путіна Генеральний директор ЮНЕСКО К. Мацуура взяв участь у роботі саміту «Групи восьми», що відбувся в Санкт-Петербурзі 15–17 липня 2006 р. Важливо відзначити, що вперше в історії представник ЮНЕСКО був запрошений на зустріч такого високого рівня. При цьому, К. Мацуура високо оцінив надану ЮНЕСКО можливість брати участь в обговоренні нагальних питань, що стосуються пошуку нових джерел фінансування освіти, боротьби з інфекційними захворюваннями, забезпечення глобальної енергостійкості. На цьому саміті, Російською Федерацією, було заявлено план реформування ЮНЕСКО, який передбачав необхідність сприяння розвитку сучасних високоефективних систем освіти з метою забезпечення умов для кращого реагування на виклики глобальної, заснованої на знаннях, економіки [4, с.112].

У зв'язку з цим варто відзначити схвалений головами держав і урядів країн «Групи восьми» документ «Освіта для інноваційних товариств у XXI столітті», у якому, зокрема, підкреслюється роль ЮНЕСКО та її глобального плану дій з надання допомоги країнам у досягненні цілей програми «Освіта для всіх». Цим документом можновладці, не тільки заявили про свою прихильність до доступного, якісного професійного навчання для всіх, незалежно від соціально-економічного становища, віку, статі, віросповідання, етнічної приналежності або обмежених фізичних можливостей, а й висловили прагнення підтримувати ті елементи освітньої системи, які сприяють критичному мисленню, а також відкритий обмін знаннями, покладений в основу демократичних товариств і розвинених економічних систем [1, с. 227]. Так, було прийнято рішення, що держави мають долучитися до розробки нових проектів співпраці з ЮНЕСКО та розширити фінансування на потреби всіх чотирьох сфер діяльності ЮНЕСКО: освіта, наука, культура, комунікації.

Російська Федерація проводить досить чітку політику стосовно співпраці з ЮНЕСКО, наголошуючи, що країна й надалі буде виступати за періодичне реформування організації з метою усунення корупції, вилучення старих методів роботи та осучаснення роботи відповідно до нових потреб світового суспільства. Таку позицію підтримує також Велика Британія, яка в 2011 р. висунула проект щодо розвинення програми «Навчання за обміном» з метою розширення освітнього простору та залучення нових кадрів, оскільки деякі країни, маючи високий людський потенціал часто не мають змоги його використати в силу своєї економічної або технологічної відсталості [12, с.674]. До того ж беручи участь у діяльності ЮНЕСКО, Росія виступає як один з великих донорів як в інтелектуальному, так і в фінансовому плані. Країна є одним із найбільших світових імпортерів інтелектуального досвіду, накопиченого в ЮНЕСКО, і одержувачем фінансових ресурсів, причому саме для тих сфер, які найбільш уразливі в періоди різних трансформацій в суспільстві, тобто для освіти, культури і науки. Як заявив Президент Росії В. Путін на засіданні Ради при президентові Російської Федерації з культури і мистецтва: «Росія є одним із безумовних лідерів світового культурного процесу. Вона вступила в ЮНЕСКО більш як півстоліття тому й успішно брала участь в реалізації багатьох міжнародних культурних проектів. Саме тому, нам є що запропонувати світові, а також є чим пишатися» [15, с.4].

У економічному плані доцільність зберігання та зміцнення взаємодії з ЮНЕСКО полягає як в отриманні прямих фінансових впливань від цієї організації з метою перекрити внески Росії в бюджет ЮНЕСКО (8 млн доларів упродовж 2006–2007 рр.), так і в інтелектуальному використанні та інформаційній віддачі від участі експертів у діяльності різних органів ЮНЕСКО, у проведенні міжнародних заходів і реалізації багатосторонніх програм. Серед них – проекти в області океанографії, геології, енергетики, біології, фундаментальних наук та інші. Відмітимо, що тільки участь у діяльності Міждержавної океанографічної комісії, дає економічну вигоду для Російської

Федерації близько 30 млн доларів на рік [11, с.126]. Таким чином, Росії досить вигідно співпрацювати з ЮНЕСКО, адже вкладаючи власні кошти вони взамін отримують фінансування нових власних проєктів, а часто РФ перебиває державні витрати новими прибутками. Протягом тривалого часу Російська Федерація висувала проєкти щодо зміни системи фінансування ЮНЕСКО, при цьому апелюючи до країн менш впливових на світовій арені, акцентуючи увагу на тому, що вони, безумовно, будуть одним із основних спонсорів з метою кращого розвитку. Однак, все ж таки малі держави мають стати більш активними для залучення нових потенціалів, що накопилися в їх надрах. Це було пов'язано з переглядом деяких статей Статуту ЮНЕСКО, зокрема статті 4, де зазначалося, що держава-член організації не має права брати участь у голосуванні на Генеральній конференції, якщо сума її заборгованості за внесками перевищує суму внесків [14, с. 16]. Проте, постійний представник України в РБ ООН Юрій Сергєєв заявив, що Росії в ході обговорення реформи ООН слід висувати не окремі уривчасті пропозиції косметичного характеру, а представити сукупну програму дій в «новому глобальному контексті» – програму збереження Організації Об'єднаних Націй [7, с.3].

Таким чином, Російська Федерація налаштована й надалі продовжувати активну співпрацю з ЮНЕСКО, при цьому залучаючи нові проєкти для якнайкращого розвитку організації, оскільки ЮНЕСКО є дуже вигідним органом для країни. Взаємодію з ЮНЕСКО можна назвати одним з пріоритетних напрямків зовнішньої політики сучасної Росії, оскільки у зв'язку із певними протиріччями у співпраці РФ з іншими стратегічними органами ООН, країні вкрай необхідно заручитися підтримкою ЮНЕСКО, щоб контролювати гуманітарні питання. Проте, необхідно розуміти, що співпраця для РФ є фінансово вигідною, бо країна отримує значні грошові надходження, які не завжди використовуються за призначенням. В цілому завдання збереження культурно-цивілізаційної спадщини є основоположним для більшості країн світу, у тому числі й для Росії, яка намагається розширити сферу свого впливу в підрозділах ООН. Саме тому ефективна співпраця Російської Федерації і ЮНЕСКО в галузі культури, науки і освіти є істотним внеском у розвиток світового суспільства.

Список використаних джерел

1. Арсанова Т. Роль ЮНЕСКО в современных условиях // Московский государственный университет имени М. Ломоносова. Москва. 2016. С. 83–88.
2. Беленкова А. К вопросу о сотрудничестве России и ЮНЕСКО // Известия Алтайского государственного университета. Барнаул. 2007. С. 225–228.
3. Белоногов А. М. Другой ООН у нас нет. Москва: Международная жизнь, 2003. № 6. С. 69–73.
4. Валеєв Р. Взаимодействие Российской Федерации с ЮНЕСКО как один из приоритетов внешней политики в сфере международного культурно-гуманитарного сотрудничества // Вестник Казанского университета культуры и искусств. Казань, 2015. С.110–113.
5. Гришаева Л. Е. Россия и ООН XXI века: новые приоритеты. Москва: ООО Рау-Университет, 2006. 40 с.
6. Лукьянов В. ООН в современном мире – тенденции, проблемы, перспективы // Научно-технические ведомости Санкт-Петербургского государственного политехнического университета. Гуманитарные и общественные науки. Санкт-Петербург.2015. №2 (220) С.35–44.
7. Мезяев А. Украинская мечта в ООН. С.2–4. URL: <http://www.rusazia.net/news?uid=1568> (дата звернення: 14.03.2017).
8. Новик Д. Влияние процесса формирования ООН на становление миропорядка в XX веке // Управленческое консультирование. Санкт-Петербург. 2016. №8. С. 122–132.
9. Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры. Бюро ЮНЕСКО в Москве. Нематериальное культурное наследие. С.1–3. URL: http://www.unesco.org/new/ru/moscow/culture/intangible_cultural-heritage/ (дата звернення: 05.04.17).
10. Родионова В. Россия и ЮНЕСКО: основные направления сотрудничества // Вестник МГИМО. Москва. 2012. С. 261–269.
11. Ройтер, В. ЮНЕСКО: Цели, структуры, деятельность. Хроника, факты, цифры. Москва. 2002. 399 с.
12. Сазонова К.Л. Анализ позиций «Великих держав» по вопросу реформирования Организации Объединенных Наций // Вестник Башкирского университета. Нижний Новгород, 2008. № 13. С. 673–677.
13. Счастный В. Г. Роль ЮНЕСКО в сохранении и сближении национальных культур в условиях глобализации. С. 14–17 // Сайт академика Д. Лихачёва. URL: http://www.lihachev.ru/pic/site/files/lihcht/2010_Sbornik/Tom_1_2010/001_Sekcia (дата звернення: 13.09.2017).
14. Устав ЮНЕСКО // Руководство Генеральной Конференции. Париж. 2002. 207 с.
15. ЮНЕСКО и Россия / Комиссия Российской Федерации по делам ЮНЕСКО. Москва. 2005. С. 1–6. URL: <http://www.unesco.ru/ru/> (дата звернення: 07.11.2017).

References

1. Arsanova T. Rol' JuNESKO v sovremennyh usloviyah [The role of UNESCO in modern conditions]. Moskovskij gosudarstvennyj universitet imeni M. Lomonosova. Moskva. 2016. S. 83–88.
2. Belenkova A. K voprosu o sotrudnichestve Rossii i JuNESKO [On the issue of cooperation between Russia and UNESCO]. Izvestija Altajskogo gosudarstvennogo universiteta. Barnaul. 2007. S. 225–228.
3. Belonogov A.M. Drugoj OON u nas net [We have no other UN]. Moskva: Mezhdunarodnaja zhizn', 2003. № 6. S. 69–73.
4. Valeev R. Vzaimodejstvie Rossijskoj Federacii s JuNESKO kak odin iz prioritetov vneshnej politiki v sfere mezhdunarodnogo kul'turno-gumanitarnogo sotrudnichestva [The interaction of the Russian Federation with UNESCO as one of the priorities of foreign policy in the sphere of international cultural and humanitarian cooperation]. Vestnik Kazanskogo universiteta kul'tury i iskusstv. Kazan'. 2015. S.110–113.
5. Grishaeva L. E. Rossija i OON XXI veka: novye prioritety [Russia and the United Nations

of the 21st Century: New Priorities]. Moskva: OOO Rau-Universitet, 2006. 40 s. 6. Luk'janov V. OON v sovremennom mire - tendencii, problemy, perspektivy [UN in the modern world - tendencies, problems, prospects]. Nauchno-tehnicheskie vedomosti Sankt-Peterburgskogo gosudarstvennogo politehnicheskogo universiteta. Gumanitarnye i obshchestvennye nauki. Sankt-Peterburg. 2015. №2 (220) S.35–44. 7. Mezjaev A. Ukrainskaja mechta v OON [The Ukrainian dream in the UN]. S.2–4. URL: <http://www.rusazia.net/news?uid=1568> (data zvernennja: 14.03.2017). 8. Novik D. Vlijanie processa formirovanija OON na stanovlenie miroporjadka v XX veke [The influence of the process of forming the UN on the formation of the world order in the twentieth century]. Upravlencheskoe konsul'tirovanie. Sankt-Peterburg. 2016. №8. S. 122–132. 9. Organizacija Obedinennyh Nacij po voprosam obrazovanija, nauki i kul'tury [United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization]. Bjuro JuNESKO v Moskve. Nematerial'noe kul'turnoe nasledie. S.1–3. URL: <http://www.unesco.org/new/ru/moscow/culture/intangible-cultural-heritage/> (data zvernennja: 05.04.17). 10. Rodionova V. Rossija i JuNESKO: osnovnye napravlenija sotrudnichestva [Russia and UNESCO: the main directions of cooperation]. Vestnik MGIMO. Moskva. 2012. S. 261–269. 11. Rojter, V. JuNESKO: Celi, struktury, dejatel'nost'. Hronika, fakty, cifry [UNESCO: Goals, structures, activities. Chronicle, facts, figures]. Moskva. 2002. 399 s. 12. Sazonova K.L. Analiz pozicij «Velikih derzhav» po voprosu reformirovanija Organizacii Obedinennyh Nacij [Analysis of the positions of the «Great Powers» on the issue of reforming the United Nations]. Vestnik Bashkirskogo universiteta. Nizhnij Novgorod, 2008. № 13. S. 673–677. 13. Schastnyj V. G. Rol' JuNESKO v sohranenii i sbližhenii nacional'nyh kul'tur v uslovijah globalizacii [The role of UNESCO in the preservation and convergence of national cultures in the context of globalization]. S. 14–17 // Sajt akademika D. Lihachjova. URL: http://www.lihachev.ru/pic/site/files/lihcht/2010_Sbornik/Tom_1_2010/001_Sekcia (data zvernennja: 13.09.2017). 14. Ustav JuNESKO [UNESCO Constitution]. Rukovodstvo General'noj Konferencii. Parizh. 2002. 207 s. 15. JuNESKO i Rossija / Komissija Rossijskoj Federacii po delam JuNESKO [UNESCO and Russia / Commission of the Russian Federation for UNESCO]. Moskva. 2005. S. 1–6. URL: <http://www.unesco.ru/ru/> (data zvernennja: 07.11.2017).

Tetiana Krynytska

THE MAIN ASPECTS OF COOPERATION BETWEEN THE RUSSIAN FEDERATION AND UNESCO

The article deals with the main directions of the Russian Federation in UNESCO. The explanation of the causes of UNESCO reforms and the influence of the Russian Federation on the activities of other UN bodies are given. The main stages of cooperation between Russia and UNESCO units are traced, concepts of activity of the Russian Federation are considered. The article compares the development projects of the organization from the standpoint of the largest international players. Also, the process of the origin of cooperation between the Russian Federation and UNESCO has been restored. The magnitude of Russia's activity and its contribution to the functioning and development of UNESCO are analyzed. The position of the Russian Federation regarding the financing of the organization is noted. An interpretation of the main provisions of the foreign policy concept of Russia is presented.

Key words: United Nations, UNESCO, Russian Federation, international relations, reforms.